

K a h d i t a j s.

Celchsemmes sinnaš. No Rihgas: zittas pastes Widsemme teek at-
mestas — ihpaschs landags, — Gerdrutes mahz. Ditto nomirris. No
Pehterburgas: Bucharas wehstneeti apdabwinati. No Pohlu semmes:
wezja nauda jaisnibzina, — zit un fahbi eesfihwotaji Pohlu semme.
No Kriminas: Keiserenes apjohlschanahs. No Besarabijas: kontre-
bandneeti.

Ahrsemmes sinnaš. No Berlins: gohda-mallite Turra ordena deht.
No Ghrstretijas: runnas-deena cesahka. No Englandes: waldischana
fataifahs prett dumpineekem. No Franzijas: runnas-wihru zelschana.
No Spanijas: pahr fehnina mellefchanu. No Italijas: jauni mini-
steri. No Rohmas: pahr longzibli. No Neapeles: pahr prett-longzibli.
No Kairo p.: weesu aiskaidischana. No Rihnas: wairaf obstas ahr-
semneekem. No Seemel-Amerikas: pahre pafaules tirgu.

Zittas jaunās sinnaš. No Rihgas: pahre swehtreisneeka A. Scher-
berg. No Raunas: pahre dšintu mahju pirlschanu.

Jaunakahs sinnaš.

Wot gels dšintas gruntes pirkt, woi negeld wis? Par ugguns-
grehtu is Beeseres draudses, Widsemme. Pehteris un Tšhauhtie. Sa-
wai firdsmihkafajai Emma Jeannete! Jauna grahmola.

Preliftumâ. Kad wellam pirlstu ween dohst, tad winšch panems
wiffu rohtu. Wezja puifcha jemas-swehtu walfars. Grahmata, to
Pehziš Lauwina Sehtšham Lohzenam rakstijis. Zskludinaschana.

Celchsemmes sinnaš.

No Rihgas. Widsemmes landrahtu kollegiums
darrijis sinnamu, ka scha gadda beigās buhšchoht
pawiffam atlaist jeb atmest 6 pastes-stationus us
Plestawas bruggeta leelzetta, prohti Wesselauskas,
Launakalna, Mehrumuischas, Gaujenes, Rohmas-
kalna un Wiffo pastes un Rihgas-Walmeeras zetta
tahs diwas, Engelhard- un Lentschu pastes; no
1ma Janwar 1870 pastes ees no Rihgas pahre Ra-
mozku un Behšim taifni us Walmeeru, un Straupes
pastes-stations, wehl tiks paturrehts deht grahmatu
subhtischanas starp Limbascheem un Behšim.

— Widsemmes gubernijas waldischana darra sin-
namu, ka nahloschâ Janwar mehnesi Widsemmes
ritterschaste tē Rihgâ noturrefchoht weenu ihpaschu
landagu, us so jau 6tâ Janwar lohpa fanahfchoht,
bet 7tâ paschu landagu eesahfchoht.

No Rihgas. Pagabjuschâ obtrdeenâ tai 9tâ
Dezember muhšu Gerdrutes draudsei atkal usbrukka
ta behdu-sinna, ka winnas jaunais preelch pahri ned-
detahm eewests mahzitajs Ditto peepeschi nomirris.
Patlabban ar mahzibas behrneem runnajohht tizzis
no schlakfas aisgrahbts un nomirris. Gerdrutes
draudsei ihfâ laikâ nu jau treschais mahzitajs zaur
nahwi nonemts.

No Pehterburgas. Awises sinno, ka Bu-
charas emira dehts schinnis deenas no Pehterburgas
aideschoht prohjam un fahdas dahwanas tas no
muhšu augsta Keisera libds dabbuschoht. Preelch
emira pascha effohht dohta dahrga rakstama spalwa,
ar labbi leekeem dimanta afmineem isrohtata, tad
weena kahra dšerramu galda trauku, kas wiffi no
fudraba, weena flinte, weens galda pulkstenis, no
brons-metalla flaiti isstrahdabts un wairaf gab-
bali dahrgas fihda drehbtes. Preelch emira dehta
Said-Abdul-Fatah-Kahn pascha weenu ribta-swahrtu
no tahdas drahnas, kas ar fudrabu zaur-austa
weenu ar brillanteem un zitteem afmineem baggati
isrohtatu johstu un weenu flaitu zetta-sohmu, sur
eeleekamas wiffas zetta-waijadfibas. Urri abbi tee
printscha raddineeki, kas wiiana pawaddonu flaitâ
un winna fiktehrs, dabbusjuschi baggatas dahwanas.

No Pohlu semmes. Kreewu behrses awise
sinno, ka ihpaschs liffums no 1ma Nowbr. s. g. pa-
wehloht, ka to wehl pahri paliffuschu Pohlu-semmes
fudraba un warra naudu buhs jo drihs ismainiht
prett Kreewu naudu. Salka, ka pehrnâ gaddâ dauds
Pohlu nauda effohht subhtita us Pehterburgu un scho-
gadd' Nowember mehnejscha eesahfumâ ta par Kreewu
naudu pahrmehrtita effohht atkal us Warschawu at-

pakkat atsubtita. — Tà nosfaulka geografijas beedribas atdalka, fo par etnografiju fauz, Pehterburga, irr islaiduse sinnaas pahr Pohlu-semmes eedsihwota-jeem. Pehz schahm sinnaahm tur dsihwojoht 4 millioni Pohlu, 744,000 schihdi. Wahzu protestantu faskaititi labbi 254,000, bet dohma gan, fa effoht wairak. Wahzeeschi masos pullos pa wissu semmi iskliduschi, teem effoht 651 skoblas, kurras teel mahziti 25,000 puiseni. Tadeht no tahm skoblahm warroht redseht, fa winnu effoht wairak. Wahzeeschi te eesahkuschi wairoteles no ta laika, kamehr Pohlu-semme pederr pee Kreewu walstes; jo agraf teem te til bijuschas 11 draudses, bet taggad jau 64. Bes ta wehl daschas pilssehtas un daschi meesti effoht, kur Wahzeeschi ween dsihwo. Pohlu protestantu effoht 18,000 un Tataru 317. Tee zitti Pohlu semmes eedsihwotaji effoht Leel-kreewi, Mas-kreewi, Tschiggani un zitti.

No Krimmas. Daudsina, fa augsta Keisereene effoht apfohlijusehs, nahkoseha waffara atkal Liwadija padshwoht. Tad nu awises no Saltas sinno, fa laudis tur effoht la zittu dsihwibu dabbujuschi, jo katriis, kam til ween spehja, buhwejoht jaunas mahjas un trakteerus. Salta un winnaas aprinkis azzim redsoht peeaugoht, ta, fa tur wissaplahrt weetiau newarroht useet, kur nebuhtu kahda ehka wirsu. Gruntes effoht diwreis til dahrgas la pehrna gadda; tas irr tiffai fazzihst pahr tahm gruntehm starp Liwadiju un Saltu. Tahlas muischas us semmehm wissu fawu wehrtibu effoht pasaudesjas. — Wehra leekams effoht arri tas, fa tadeht, fa Englandes frohna-prinzis Krimmas deenwidus krasu apmeklejis, Englandseschi no ta brihscha fahkuschi tur gruntes pirkt un us dsihwi nomestees.

No Bessarabijas. Waldischanai te leela fibele ar kontrebandneekem, jo tur tuwu pee Turku rohbeschahm dikti gruhti to isnihzinahht. Bet kad nu waldischanu usgabjuse, fa tee leelakee kontrebandneeki effoht schihdi, tad nospreeduse schihdus tahlat no rohbeschahm fahpinahht atpakkat, prohti, 50 werstes eeksch walstes eeksch. Taggad jau fahloht tohs raidiht no rohbeschahs prohjam un par pirmu eesahkumu til tahdus, kam naw familijas. Teem, kam familijas, wehlehts lihds nahkamai pawaffarai pahreet us nosazzitu tahlumu.

Ahrsemmes sinnaas.

No Berlunes, 14ta (2tra) Dezember raksta ta: Par to, fa muhsu kehnisch apdahwinahht ar Turra ordena Imo klassi, aisdwaffar kehnina pillé tillä turreta leela gohda-malite, us fo bij aizinahhts Kreewu wehstneeks un zitti te buhdami augsti Kreewu karralungi. Kehnisch te runnaja: „Sajusdams to firsnigu draudsihu un pateizibu, gribbu Kreewu-semmes Keiseram weffelibu usdser; Keisers ar to, fa manni apdahwinajis ar to leelako karrawihra gohdu peeminnebams tohs laikus, kad preeksch 55 gaddeem

Keisers Aleksanders I. man scha ordena 4to klassi dahwinaja, irr to gohda peeminnamu muhsu abbeju semmju armiju pagahjuschu laiku un to gohda peeminnamu manna armijas taggadeju laiku gribbejis kophä faweenohht. Bet jo leelaks irr tas gohds, kas zaur to mannai armijai notizzis. Par to, fa arri par to, fa Keisers mannu ordeni peenehmis, manna firds Tam falka pateizibu. Tadeht dserfchu fawu glahsi us Kreewu semmes Keisera un winna armiju Tehwa weffelibu!“ — Kreewu semmes wehstneeks fawa Keisera wahrdä pateizahs un fazzija, fa scho ordenu dahwinaschanu pehz taisnibas warroht turreht par jaunu derribas kihlu, kas abbus waldineekus, winnu tautas un armijas fadraudse u. t. pr.

No Chstreichijas. Chstreichu waldischanai leela darrischanu ar fawu walsts runnas-deenu un winnaas bistapeem ar to konzihli Rohma. Irr te arr daschadas partejas, zittas kas pahwestam leelas prettineezes, zittas atkal, kas winnu aisdstaw. — Pahr Dalmazijas dumpi neso dauds nestahsta; sinno, fa daschäs weetäs dumpineeki luhsoht meeru un waldischanu arri gribboht to wehleht.

No Englandes. Laikam paschai waldischanai ta leelaks, fa ar Tehneescheem un zitteem dumpineekem Thru-semme wairs ne-iseeschoht labbi, taphez wehl wairak karraspehla fuhta turp, lihds ar karrasluggeem un leelgabbalu laiwahm. Effoht waldischanai sinnams tizzis, fa daschös aprinkös nemeerige taisoteles us dumpi. Ne til ween prett waldischanu tee dumpojahs, bet arri prett muischu waldineekem, la ta sinna israhda, kas nupat atkal nahkuse, fa kahds muischas pahwalditajs fleppen nahwigi fahchauts. Tapat arr us kahdu dselsu-zekku reisneeku waggoneem schahwusch. Nemas newarr faprast, fo labbu tee nebehdneeki ar tahdu besdeewigu blehnoschanohs dohma isdarrisht.

No Franzijas. Fa mehs pahr Franzijas politiku jeb walsts buhschanu gribbetu stahstihst wissu to, fo zittu tautu awises stahsta un runna, tad mums fawä lappä ruhmes peetruhtu, kad arri pahr to ween rakstitu un pahr zittu nemos. Franzuschi, fa jau sinnam, nemeerigi zilweli un leeli pshapas. Kur tas laiks, kad winni eesahkuschi fawus tautas weetneekus un preekschneekus iswehleht un wehl naw beigusch. Tur dauds partejas, kas weena ohtrai neustizz un kas weena gribb scha, ohtra ta un kad kahdas wehleshanas isdarritas, tad wehl jamekle pakkat, woi tahs wehleshanas riktigi un pehz likumeem notikluschas. Daschi tahdi warreni isleekahs, fa tihscham runna pretti prett keiseru un keisera waldischanu, la weens leels ballamutte, kas fawzahs Rochejort, kas skaidri leelijahs, keisera waldischanu apgahst. Wehl zits parteju preekschneeks Emil Olivier tapat keisera prettineeks, arr dauds fo darbojahs un pshapa, un reds, tahdas pshapaschanas prett waldischanu laudihm dauds patihsoht. Ta tee daschadi tur darbojahs un waldischanu arri pakauj, lai is-

darrabs, — gan jau pehzat til labbi waldischana fawu warru paturrehs.

No Spanijas. Spaneeschi taggad walligas rohkas gan dabbusjuchi, darriht ko gribb, bet luht, wiss teem ne-isdohdabs tà tà tee gribb. Sewischki ar fehnina ismellefchanu, ka jau ne-isdohdabs, ta ne-isdohdabs nekà. Nupat nefenn sinnoja, ka Genuas erzogs, fehnina Wiktora Emmanuela brachta dehs, effoht gattams nahzeis un to itt driht buhschoht par Spanijas fehninu isfluddinaht, bet attal nekà! Nupat 10tà Dezbr. Kortesu fanahfchanà generalis Prim stahstijis, ka driht buhschoht preefch Genuas erzoga tas balsu wairums kohpà, ka winsch warreschoht Spanijai par fehninu palikt, wiffai semmei par preeku un republikaneescheem, sinnam, par reebfchanu. Us to kahds zits, Kastelar wahrda, atteizis, ka nebuschoht wis tà notikt, tapehz, ka wiffa femme wiannu negribboht un ka wianna pascha tuwejee raddi wiannu nelaischoht. Generalis Prim til gribboht pats par to ihsto walbineeku buht, tadeht winsch tahdu fehninu kahrojoht un t. pr. Zit-tas sinnas stahsta, ka Spaneeschu webstneeks no Florenzes effoht sinnojis tà: Italijas fehninsch flaidri effoht isteizis, ka winsch Genuas erzogam nebuht nepatauschoht Spanijas frohni peenemt. Arri Napoleonam tas effoht pretti, ka Italijas warra til tabt isplattabs. Wehl zittas sinnas fakka, ka Satschu firmais fehninsch Zahnis, fawai meitai, kas irr Genuas erzoga mahte, grabmatu rakstijis, lai Thomas to peedahwatu Spanijas frohni us nekahdu wihfi nepeenemmoht. Spanija taggad effoht no dauds niknahm partejahm tà farauflita, winnas naudas-buhfchana pawiffam fajukfufe; un ja wehl effoht eespehjam kahdà wihfè tur kahrtigu buhschana eetaifht, tad to til warroht isdarriht kahds spehzigis un firdigs wihrs, bet ne kahds jauns sehns, ko til ween no ahrenes gribboht ar fehnina gohdu gresnoht un tad wianna wahrda paschi strahdabt tà katram patihl, lai arri tas fehninam nebuhtu pa prahtam un par gohdu. Erzoga mahte scho tehwisfchu padohmu labpraht peenehmufe un nebuht negribboht dehtu us Spaniju laist. — Lai tad nu Spaneeschi attal usdohma kahdu zittu!

No Italijas. Italijas waldischanaï taf nu reis isdeweeks attal jaunus ministerus sadabbuht, kam Lanza palizzis par presidenti. Bitti ministeri gandriht wiffi tahdi, kas agraf jau bijuschki taïs paschds ammatds un tadeht jau waldischanaï arr labbi pashtami. 14tà Dezbr. tee fawu ammata swehrestibu swehrejuschki.

No Rohmas raksta, ka pee konzibles eesahfchanas hasniza bijufe til pilna, ka laudis gihbuschi noht un zitti tilkuschki tohti spaiditi. Chstreiku keiserene tilkufe tà eespeesta tauschu starpà, ka newarrejufe ne us preefchu neds atpaffat tilt. Til kad Schweizeeschu gwardi mettufchees palihgà, tad warrejufe ar rinki apfahrt aistikt us to winnai fataifitu

weetu. — Lai gan Rohmneeki effoht leeli ugguntaji un lai gan waldischana tohs usflubbinajufe tahs deenas walfara fawas mahjas uggunoht, to mehr schoreis pawiffam mas to darrijuschki; neween schahdas tahdas mahjas, bet pat leelas pillis un zittà mallà pilnigas eelas palikfufchas tumfchas. Tad nu redsams, ka pahwesta polizeja dikti nespehzigà.

No Neapeles. Rà jau agraf daudfinaja, tà arr taggad effoht notizzis. Kad pahwests to sinnu bij islaidis, ka konzihli turrefchoht Rohmà, lai warretu, zil eespehjam, wiffu pasauli dabbut sem katotu tizzibas un pahwesta warras, tad zitt, kas labpraht sem nekahdas tizzibas likkumeem negribb stahweht, apnehmahs pasauligu konzihli turreht pretti un to eesahkt tai paschà deenà, kad pahwests eesahfchoht fawu. Taggad no Neapeles raksta, ka schi prett-konzihle riktigi tur Neapelè eesahkta tàpat tai 8tà Dezbr. (26. Nowbr.), tà Rohmà. Schi prett-konzihle teekoht — tà jau pasauliga buhschana — turreta teateri jeb kumedinu mahjà. Preefchfehdetajs grabhs Micciardi fawà eesahkuma runnà usfauzis wiffas tauschu tautas, tahs garrigas wehrgofchanas fehdes farauftiht; ihpaschi Italijai waijagoht to wezzo trummu, to pahwesta buhschana pawiffam isdeldeht, zittadi ta patte gluschki bohjà eeschoht. Bij tè bes teem kohpà fanahfufcheem arri grabmatas fasuhfittas no mallu mallahm un reisu reifahm tee kleeeguschki: „Noht ar pahwestu!“ Tad attal: „Noht ar keiseru Napoleonu! Lai dsihwo Franzijas republika!“ Ihsti wehl newarram noflahrt, woi schi konzihle til wiffus tizzibu likkumus gribb pohstihht, jeb pascha Deewa gohdu arri smee-klà likt. Teiz, ka Neapeles waldischana tahdu dum-pigu buhschana nezeetufe wis un scho konzihli isahrdijufe.

No Kairo pilsfehntas, Egiptè. Us Suezes kanala atwehfschana, tà sinnam, dauds weesi no Giropas bij sagahjuschi un no scheem dauds tahdi, kas us wize-fehnina mallu tur dsihwoja, jo tas jau bij apnehmees pah wiannu zellu un turrenes dsihwi gahdabt. Bitti nu gan, ihpaschi tee, kas us fawa mallu tur dsihwoja, jau fenn attal aisreiojuschi prohjam; bet kahdi 70 no teem, ko wize-fehninsch apghadaja, wehl lihds schim palikfuschki tur; jo Egiptè taggad irr jauka waffara un tadeht scheem lungeem ta dsihwe tur tà patikka, ka wehl nedohmaja wis us prohjam-braufschana. Schahda dsihwe wize-fehninam malfaja 65 frankus par deenu us latru galwu un 51 frankus par wahgeem, ar ko isbraukt spazeereht. Zil ilgi tad to arr warreja parest? Tadeht kahdà rihtà wize-fehnina ministeris Nubar Pascha katram weesam peesuhrtija grabmatu, fur bij tà rakstihhts: „Nihht walfara no Alessandrias isees tas luggis, kas Suhw weddihs atpaffat us Giropu, tadeht Sums waijag pulkst. 4 us fugga buht! Bet ja kahdam patiktu ilgati tè palikt, tam tad lai irr sinnam, ka no rihtdeenas wize-fehninsch

wairs wiina tehrinu nemakfahs!" La ta nepatih-kama sinna! Ra pehrkons flaidra laita! Weest wehl nemas nebij dohmajuschu us probjam-reisofchanu. Wehl teem te dauds un daschadas darrifchanas, eepirfchanas un daudsus draugus, las wiinaus apmellejuschu, wiinaem atkal ja-apmelle, la tad nu til beskaunigi wiinaem warroht doht to sinna, lai peepeschu taifahs probjam! Saschuttuschu wiffi 70 subthija wehstneelus pee ministra Rubar Pascha un tam israhdiya, la us til ahtru rohlu aiseet, wiinaem ne-effoht eespehjas. Pascha tad arr wehl kahdas deenas preefsch fataisfchanahs teem nowehleja. Tas bij wiffieem atkal ya prahtam.

No Rihnas. Englandes wehstneels no Pekinas raksta fawai waldischanai us Londoni tahdu sinna, la Rihneeschu waldischana dohmajocht wehl wairal ohstas ahrsemneekeem atwehrt, tur tee ar faweem fugeem lai pee wiinaem eebrauz. Bes ta tee ahrsemneekeem arr grihbocht wehleht pa uppehm lihds pascham semmes widdum eebraukt, bet til ar sehgetu fugeem un ne ar dumplugeem. Tapat arri to wehl negrihb un negrihb wehleht, fweeschineekeem pascha semmes widdu us dsihwi nomestees. Wiina dohma, la fweeschineeki ar fawu sapraschenu wiina paschu laudis pahwinneschoht, la to jau lihds schim mannijaschi tur, tur teem ta brihwiba wehleht. Kas to warr wiinaem par faunu nemt? Ir mehs te fawa semme deesgan effam redsejuschu, la ahrsemneeki drihsal eedfihwojahs un us zinna teel, nekä schejenes laudis. Tas nahk, la tee irr prahtigali tahdas leetas un ismannigali.

No Seemel-Amerikas raksta, la brihwialstu waldischana nospredufe, zitta 1871mä gadda wiina galwas-pilssehta Waschintoné noturreht leelu pasaulles tirgu, tur no wiffahm pasaulles semmehm un walstehm warrehs fawest prezzes us pahrdohfchanu. Weffels millions dollaru preefsch tahs isdarrifchanas jau effoht falilts un presidents Grants no fawas puffed sohlijis doht 5000 dollarus. — Kad pahrdeweji nahks no wiffahm semmehm lohpa, tad laikam pirzeji arr tapat faraddisees. Ja to laiku peedfihwofim, tad gan dsirdefim.

Zittas jaunas sinnas.

No Rihgas. Saweem lassitajeem te to sinna warram doht, la muhsu pasihstams fwehtreisneels A. Scherberg, taggad irr aisgabjis Kursemme us Nerretas-Illes draudsi, ihpaschi Illes draudsei (Ilseberg) par fohlmeisteri un ebrgelneeku, tur jau no 1ma Dezember fawu ammatu eesahjis.

No Rounas draudses. Latw. awises lassam schahdas sinnas: Raunas-Faunasmuischas dsimtlung v. Bander effoht stipri eesahjis pahrdohht semneeku mahjas un gruntes; pascha fainneekeem effoht ta preeschrohla, tee dabujocht par 150 rub. dahlbera wehrtibu; tur fainneeks nepehrkoht, tur to grunti pahrdohdohht fweescham 165 rub. par dahl-

dera wehrtibu un tohs pahrejus 15 rub. no latra dahlbera atdohdohht tam fainneekam, las no tahm mahjahm iseet. Raunas pils pagasts us fohlas waldischanas passubbinaschanu usnehmees wairat la 20 dahlderu leetas mahjas renteht preefsch pagasta fohlas; jo kamehr dsimtlunga dehli wehl stahw sem faweem aistahwetajeem, scheem aistahwetajeem ta darrifchana un tee arr atwehlejuschi to mahju renteschenu preefsch fohlas. 22tra Oktober pagasta 2 weetneeki lohpa ar Raunas pils rentes lungu un mahzitaju fohlas-nammam derrigu weetu ismellejuschi, tur taggad jau kahdas 40 affis amiaiu fawestas. Launakalna pagasts us mahzitaja passubbinaschanu, 20ta November nospreedis, la preefsch buhwejamas fohlas mahjas nopirfchoht kahdas 12 dahlderus leelas mahjas. Muischas leelskungs pee schahs mahju pirfchanas preefsch fohlas, no pirfchanas summas pagastam atlaidis 500 rubtus.

Jaunafahs sinnas.

No Stuttgards, 18. (6.) Dezbr. Te sinna nahkuse, la Wirtembergas fehnineene ar Leelfirsteni Wera grihbedamas Leelfirsteni Mariu apmelleht, 16ta f. m. no Rohmas us Florenzi aisreisofschas; 10ta Dezbr. atkal buhschoht Minkene, tur weenu deenu usturetees un tad 21. atkal pahreiseht Stuttgardé.

No Kattaro, Dalmazija, 19. (7.) Dezbr. Dumpineeki no diwahm weetahm meldejuschi, la wiina grihbocht padohtees un tadeht luhguschees, lai us pirmdeenu, 20tu Dezember wiinaem nowehl pascheem tadeht waldischanai preefschä nahkt.

No Parihjes, 19. (7.) Dezbr. Teiz, la tee Franzijas widdu aisfuhltti zitt'reiseji Hannoveres fehnina farrawihri Bruhthu wehstneeku luhguschu, lai isgaddajocht wiinaem to brihwibu, bes kahda fohda us tehwu semmi atpakt greestees.

No Londones, 20. (8.) Dezbr. Tejenes leelai awisei „Teims“ no Berlines sinna nahkuse, la Franzija Pehterburgä, Wihne, Florenze, Berliné un laikam arri Londoné waldischanas usbildejuse, farracerohtschus pawiffam list pee mallas un farraspehku atlaist.

No Madrides, 18. (6.) Dezbr. Schahs deenas Korrefu fapulze generalis Prim fazzija, la pahrdohna zelschenu wiffas sinnas wehl effoht tahs paschas, las bijuschas pagahjuscha neddeka, prohti, arween wehl warroht zereht, la Genuas erzogs to krohni peekemschoht; un ja wisch arr nepeenentu, tad tomehr tadeht ne-eetaiffoht republiku.

No Kairo pilssehtas, Egipte. Lessey lungs dabujis grahmatu no Lorda Karendona, tur tas Engl. waldischanas, fehnineenes un tautas wahrda wiinaam laimi wehle par to Suezes kanala israhchenu. Lesseys to rakstu nosubthjis keiseram Napoleonam un tas arr preezajees pahrtu, la Lesseppam no wiffahm puffedim par to parahdohht peenahamu gohdu.

No Newjorkas, 16. (4.) Dezbr. Tas kattoku preesteris Hijajints wallar ar damppluggi aisreiseja atkal atpakt us Franziju.

Woi geld dsimtas gruntes pirkt, woi negeld wis?

Daschs labbais gan brihnosees pahrdohht schahdu jauntaschanu, sinnadams, la schinnis laids latris, las

ween eespehji, dsennahs few dsimtu grunti nopirkt un no ta jau warr weegli noprast, fa dsimtu grunti pirkt, laikam dauds labbal nekà renteht ween. Là mums arr gan leefahs un tadeht mums arr jabrihs nahs, fa arween gabbahs laudis, fas pee mums padohmu melle, woi buhschoht wehrts to darriht woi ne. Dauds weetàs no prahstigeem wihreem dsirdohht runnajohht, fa ne-effohht wis wehrte un tee, fas taggad mahjas un gruntes pirkufchi, effohht sawu naudu là semme nomettufchi. Kad nu teem praffam, kadeht tad ta pirkfchana teem nebijufe pilniga, tad tee at-bilbedami dohd daschadus eemeflus, fas til no skaudigeem un wehja pilneem zilweekeem ween isdaudfinati. Tee fakta, fa augstais Krohnis tahs gruntes panemfchoht un isdallifchoht wisseem weenlihd, woi atkal, pehjal Krohnis nosazzifchoht to takfi, par kahdu muifchneekeem ta semme japahrdohd un ta buhschoht dikti lehtha, un tà wehl daschadi tee melfch. Wisseem teem, fas taggad gruntes pirkufchi, buhschoht japaspehle sawa nauda.

Kam mas ween sapraschana, tas jau warr no-jehgt, fa schahdi eemefli neeki. So kurfchs zilwels tad to warr tizzeht, fa augstais Krohnis nonems saweem pawalstneeeem to, fas teem skaidri peederr un zitteem pawalstneeeem to atkal isdallihhs pa welfti? Seb atkal nosazzihhs tirgu, là lai zits sawu prezzi pahrdohd? Bet ta jau sinnama leeta, fa muhsu laudis dauds labbal tizz tahdus, fas wiinneem to pakluffu eetschulft aufis, nekà teem, fas skaidri un gaischi runna. Labs padohms daudsreis pee winneem weetu neatrohd, bet melli drihsak. Bet af, zil daschi to mums ar affarahm fuhdsjufchi, fa lehtha tirgu gaididami, dahrgo fagaibijufchi. Daschu agraf lungs speedis, lai pehr par lehtha naudu, bet tas nepirzis un kad lungs peh; tahs gruntes smal-laki lizzis pahrmehroht un leelafu zennu uslizzis, tad gan gribbejis pirkt par agrafu mafsu, bet nedabbujis un tadeht fuhdsedamees pee teefahm, wiffu sawu naudu isgaisinajis. Pehjal bijis jarehs, fa zits wiinna mahju un grunti nopehr un wiinam bijis japaleef pee ta par kalpu.

Tahdi tee augli dascheem tiffufchi no sawas aplanas tizzibas un kad labbu padohmu nepeenehma. Bet fas tad wainigs, fa dascham ar pirkfchanu flitti nogahjees? Daschs sawu semmi isfuhhdams, linnus fehjis gabb' no gabda, zaur to kahdus fimts woi dimfims rubtus fadsinnis un ar teem gahjis pee lunga, dsimtgrunti pirkt un kontrakti taifihht, zerredams, fa gan jau isdohschotees, to zittu arr sadabuhht. Bet kontrakte naw wis behrna spehle un dsimtfungi woi arri rentu-lahdes waldifchana, ja ta palihdsjufse, schinni leetà neproht nekahdus johlus: kad riktigà terminà naw rentes un kaptala mafinafchanas nauda klahht, — tad ahra no mahjas un lo eemalfajis, tas wehja! Sinnams, tahda pirkfchana negelb un kad tà noteel, tad newarr wis pah; to eet fuhdschht.

Daschs zits atkal, ar mas naudas kontrakti taifijis, zerredams us labbeem gaddeem; — bet Deewamschehl, fagaibija flittakus — là mums tee pagahjufchee gaddi bija — un tè bij atkal behdas, jo — kontrakti newarreja turreht, bankrotte klahht.

Daschi arr noschello, fa jau ne-effohht agraf tahdas beedribas zeltas, fas naudu krahj preefch gruntes pirkfchanas. Latweefchi paschi effohht bijufchi mukkt us to, — kapeh; nedewufchi padohmu prahstigakt laudis! Bet tè japraffa: woi tahdu padohmu kahds agraf buhtu tizzejis par labbu un to peenehmis? Kam jel agraf prahtà nahza gruntes un mahju pirkfchana!

Kas nu agraf notizzis, tas wairs newarr palikt nenotizzis. Tomehr taggad lai wairs nekawejam laifu ar neeta isrunnahm, fas nelo labbu neisdarrihs. Woi tad labbal us rentes dsihwoht? Af, pah; to jau deesgan dsirdam semnju laudis schel-lojotees, fa ar rentehm wairs newarroht isturreht, tahs paleefohht nepaneffami dahrgas.

Kà tad arr zittadi warr buht! Kapeh; netaisfeet rentes-kontraktes us wairaf gaddeem? Katru reis ar kontrakti paschi apnemmatees pah; to ruhpetees, fa semme teel labbota, ehfas uskohptas un t. pr. Un pa teem 6 kontraktes gaddeem Zuh; arr to isdarrat: semme wairaf isdohd augtus, mahju ehfas, sehthas un t. pr. — wifs taggad labbà kahrtà, — bet Zuhfu kontraktes arr' nu irr pagallam, — pehdejà gaddà Sehlabà deenà lungs usfakta mahju, là nu? Sinnams, ta usfazzifchana irr peh; liffumeem, bet tadeht tew arr newaijag wis iseet no mahjas, tiffai usnem nu tahs paschas mahjas peh; tahs jaunus kontraktes. Kahda tad nu fchi irr? To jau warr saprast, fa lungs nebuhs wis tahds mukktis, tew to doht par tahdu paschu renti, là tad ta mahja bij mafal wehrtes. Kas wiinam behdas, fa tu ar saweem sweedreem to mahju zehlis wehrtibà! Tu tal ne-effi wairs wiinna dsimts-wihrs, fa wiinam arri pah; tewi buhtu jagahda. Shpaschi tas tà noteel, kur muifchas lungs pats arr irr tiffai muifchas rentineeks. Nemm atkal us 6 gaddeem, zell mahju atkal jo leelafà wehrtibà, — buhs pehjal rente atkal leelafa. Kà gribbi, — warri arr aiseet, gan jau buhs, fas to renti dohd un ja tu kahdu atlihdsinaschana warrejis pee kontraktes us-nemfchanas notaisiht, tad to gan — ja negaddifees kur kahda norehkinaschana — dabbufi; bet fas nu tas irr, kad atkal jawaddajahs us zittu, warrbuht atkal pohsta weetu. Raugi tur atkal sawus sweedrus leet zittam par labbu. Un tomehr tu to newarri fault par netaisnibu, jo pats tà effi usnehmees.

Sinnams teem, fas dsihwo laikam tahdas walfstès, kur dsimtgruntes wehl nepahrdohd, woi atkal fas nespeh; pirkt, tur nu teem par rentneeeem wehl japaleef; bet tee lai peenem to padohmu, fa lai rentes kontraktes taifa ar labbu apohmu un gudru fannu un lai tahs derr us ilgakeem gaddeem, lai

pats famu sweekru auglus ilgali warretu baudiht. Deewam schehl, netruhlst jau arr tabdu kautinu, starp paschu brahleem, kas pehz ohtra sweekreem tihlo un bahschahs wirsu, tihscham pahrscholidami, — nebehdadami ne pahrs paschu 9to baufli.

Tad nu jau sinname, ka nekà zittadi naw labbaki, ka ween, kad pascham sawa dsimta grunte. Bet te wehl kahdi zitti eemefli laudihm; tee fakka: gruntes taggad effoht dikti dahrgas, — warrbuht, ka us preekschu palikschoht lehtakas.

Negribbam leegt, ka dahrgas irr gan, bet to jau netizgam, ka paliks lehtakas. So ka kauschu skaitlis ifgaddà wairojahs, tàpat wairojahs pirzeji pee jebkaddas prezzes, un tà arri pee dsimtahm gruntehm. Mums tà leekahs, ka tahdi gaiditaji pehzat pirks jo dahrgi, woi paliks pawiffam tufschà. Mufsu laudis gaididami peegaidih, kamehr sanahs ahrsemneeki un tahs dabujamas gruntes nopirks, jo ne wiffi dsimtfungi tikfai saweem laudihm ween pahrdohd; laudseem weena alga, kas winneem to nandu dohd. Irr jau peedfihwohts, ka weens pats ahrsemneeks nopirzis wairaf fainneeku gruntes un mahjas, tahs saweenojis par weenu un tee agrafee to mahju fainneeki palikfuschì winnam par kalpeem. Woi tad nu tihscham jagaida, kamehr lai zitti sweschineeki juhsu sweekru auglus panemm?!

Wehl irr kahda zitta waina, kapehz daschs kawejahs famu mahju atpirkt par dsimtu. Winsch par famu nandu sapirzis tahs 5 prozentu usdewu bittetes un nu teescham zerre reis winneht tohs 200,000 rubkus. Ut draugs mihtais, weffels millions tahdu bittetu irr islaifst un starp millioneem til weena ikreis to leelo nandu winne! Woi tad tu nu teescham warri tizzeht, ka te w kahd'reis ta laime kritih? Kamehr tu gaidi un laifam welki ween no gaidisees, tamehr zits panems to grunti, ko tu labprahht buhtu pirzis, kad nebuhtu bijis schehl, tohs laimigohs naudas-papirus isdohht. Mums leekahs, ka prahhtigali buhtu, ja darritu pehz ta faklama wahrda: Labbat sible rohkà, nekà mednis kohkà.

Sch:hs irr drauga dohmas, drauga padohms un wehleschanahs. Warrbuht gan, ka wiffu til labbi nepahrsinnadami, arri maldamees. Tad luhdsam fatru tautas draugu, kas tahs leetas labbaki pahrsinn un sinn arri labbaku padohma doht, lai mums muhsu maldischanas zaur Mahjas weesi peerahda; mehs nemas par to netaunofimees, bet pateifim par pamahzischanu. Bet tad lai arr' netawe sawas skaidrakas sinnas un labbako padohmu tautas brahleem sinnamus darriht. R.

Par ugguns-grehku is Leeseres draudses, Widsemme.

Te ohtdeenà, tanni 18tà November f. g. no degga Lihrum Skannul mahjas fainneekam Fahnam Putninam rihja. Degschana fahlahs pullsten Szos walfarà un ugguns zaur neapdohmibu paspruzzis

ar to, ka mahjas puifis ar pascha fainneeka meitu linnus is peedarba rihja mettoht, kahdu reis' tuwal peesweeduschì pee ugguns, ko masa meitenite laterni turrejuse. Laternam par kibbeli durwis wakkà bijuschas un tà tad kahda linnu schkipsna aisswillusees, no ka atkal tee zitti linni fahlfuschì degt, tà ka ihfà brihdi wiffa ehka weenàs leesmàs stahwejufi un ugguns nekahdi dsehschams. Par laimi, ka wehjiusch no zittahm mahjas ehkabhm pohstidamas leemas noht wilka un tahs palikka isglahbtas. So stahde jau tà noschehlojamam fainneekam wiffai leela, ka wiffa ta leela ehka, kur rihja ar peedarbu, peelee-kamee kambari, gubbeni un peeleeuweni, wifs sem weena jumta, us ihfu wihfi par pelnu tshuppinu palikfufi, bet turflahht ir wehl no mantibahm wiffai dauds pohstà gabjis; rehkina pats par kohfu-leetahm ween, tà ka par linnu malkamo maschihni un tà jo prohjam, ja mas lihds kahdu 60 rubtu sudraba; nu kur tad wehl wiffa lohpu bariiba, jehlkubla (garr-falmi) falmi, pellowas un t. j. pr. Tà arr linnu 1250 pehdu fadefis, no kurreem puifschem tubfstosch un fainneekam tohs zittas pehdas peederrejuschas. Tanni walfarà bij muhsu apgabali wiffai beefs gais (miglain), tadeht arridsan brecfmu un pohsta blahfmu wifs tahlu newarreja redseht, bet zilwefu deesgan fasteidsahs us glahbschanu. Tomehr jafalka: ar to glahbschanu eet tà, ka eet pee mums wiffai plahni; jo laut gan lifkums to stipri jau fenn pawehlejis un schinni ruddeni ar itt ihpaschu uszihhibu schejenes walfst weetneeku pulks un walfst waldbiba darbojahs par to, ka lai jeb katram mahjas fainneekam tee wajjadfigee ugguns=dsehschamee rihki, itt ihpaschi tas kelfis, buhtu; taf ka ne-eet, tà ne-eet us preekschu ar tahdu labdarribas rihfoschanohs, jo til gauschi rettajs ween wehl fewim lihds schim tohs eerohfshus (daschs arr fakka retschus,) sagahdajis. Brihnums gan irr, ka zilwefam, ka tam prahhtigam raddijumam til besgalliga kuhtriba itt ka peeraddita leekahs, ihpaschi ir par famu paschu labbumu ween gahdaht. Pateesi, ja kahds taifitohs suppi bes karotes strehbt, tad ikweens smeetohs, bet kad kahds fimts tehwinu ar tufschahm rohkahm pee ugguns-grehka dsehschanas fastreen, tad tas mums nemas sweschadi nerahdahs. — Ut pasauliht! Wai zilwezia!! — Lai nu pats schehligais Deems pamohdina daschu kristigu firdi, ar dewigu rohku palihdseht nabhaga apdegguschajam tuwakam, jo wairaf ar lohpu bariibu, pee ka muhsu behduliz til wiffai grubti peemellehts. Par scha gadda isdewibu gan daschahht dsird ar mutti pateizotees, bet woi kahds arridsan ar darbeem mahzahs pateizibas tam dewejam atnest, to winsch nu gibb redseht muhsu starpà peemellefchanu usfuhrijis. P.

Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Kas tad tew, Pehter, ka schodeen tahds dohmigs galwu kaffi? Ah, prohtu jau, tu

pa fwehtleem gan laidisees atkal pee sawa schwahgera un tadeht nu rehina, kahdas schlinfibas libds nemt. Woi naw ta?

Pehteris. Ko nu, bracht, pahr tahdam leetahm runna. Manna schwahgera nahburgi dikti dusmigi us mannis, tapehz, ka nu kahdu reis, ka jau trahpahs, arri kahdus winnu nikkus un stikkus effoht ispaudis. Winni nosohljuschees Slohzieneem atpirkt to maso fallu, kas schai puff' tilta pee Slohkas uppè atrohdama, tad tur wirsü buhweht krepostu un manni tai krepostä eeflohdst eefschä, ta, ka lai faules gaismu neresjedams, preefsch wiinneem massu schnauzamu tabaku.

Ischaulste. Ko nu nekus! To winni tillai par johlu ptahpajusch, jeb laikam nesinn, ko tas maffa, krepostu ustaisht. Lai labbat tehre sawu naudu par slohlahm preefsch saweem behrneem. — Ja tas wijs warretu notikt, ko daschi pahr mums nospreedusch, tad jau senn mehst te pa tirgu wairs nestaigatum un wiannu netiklumus nenostattitohs.

Pehteris. Tä jau winn'neddet manni lahdeja kahds sweesta luptscha, kam sweestu atnessu atpakkat tadeht, ka sweests madamas firtä istabä tä fashluffa, ka wijsmasak trescha dalka palikka uhdens. Madama naudu gribbeja ar manni subht, bet nu atsubhtija to sweesta putru atpakkat.

Ischaulste. Ribbele teem ammatneekem leela schinni pasirtä laika. Gan to flahdi attihdstinahs, kad fahs labbi falt. Mohderneeki falka, ka schee andelmanni sweestu no wiinneem dahrgati pehrloht, nekä paschi pahrdohdohht, — ta tal skunste, tä pelau isdshht.

Pehteris. Ta skunste jau arr isnahkse gaismä, ka winni to darra, un ja tew patihl, tad zittä reisä warru to wiltigu gudribu pastahstihht, — lai wiffa pasaule to dabbu sinnahht. Dauds pirzeji paschi to jau peenahlfuschi.

Ischaulste. Labbi, runnasim par to, kad wairak buhs walfas.

Sawai firdsmihlakajai Emma Jeannete!

Duffi, firdsmihka! Nu mohlas, fahpes un aff'ras Newahrdstinahs wairs firsniu Lawu, kas mihleht til Pratt'. Gawile preefsch eefsch debbesu muhschibas fwehtas, Eng'lischeem libds un Deewu waig' waigä flatt'!

Weens dsilli apbedinachts pakkat-fauzejs jawä un mihlo saweeschu wahrdä.

Janna grahmata.

J. Dauge. Stahsti par tizzibas isfkaidroschanu jeb reformazioni. Mhga pee Bakmeistera un Brugera 1869. 145 lappu pusses. Maffa eef. 60 kap.

Rakstijais, Sawtas draudjes festerä un ehrgelneefs, jaw zittas labbas un derrigas grahmatas Latweescheem farastijis, ar scho jaunu grahmatu jaunu pateizibu un gohdu pelnijis. Lai gan libds schim Latweescheem tahdas grahmatas wiffai netruhta, kas par to wirsü peeminnetu leetu daudsmas to mahza, tal tik staidri un pilnigi muhsu fwehtas Luttera tizzibas pirmajs eefahkums un augums ka

arri wianas isplattischana pa semmu semmehm wehl nebi isstahstihht, ka schinni grahmatä. Te redseht, ka mahau tizziba un daschadas faunas eeraschas, kas no wezzeem laiteem kattoku tizzibä un draudis bij eewihluschahs, libds kamehr Deewa wahrdus pee mallas lifta, tä ka speedin speeda us tizzibas isfkaidroschanu un dsihwes pahrlabbofschanu pehz tahs ween taifnas un fwehtas gruntes, kas paschds Deewa wahrdos Bihbelä, irr nolitta, — te redseht, ka muhsu tizzibas-tehws Lutterä un wianna beedri, us schahs gruntes stahwedami, kristigu tizzibu un draudsi no pehdigas tumfibas un famaitaschanas atkal iswedda, tä ka flaidra ewangeliuma tizziba atkal sahka spehta zeltees — lai tas gan notikka zaur daudf grubtahm mohlahm un waijafchanahm. Tä arri notizzis muhsu mihkä tehmu-semme. Te arri redseht, ka tas pats Lutterä, zittahht til drohschigis un spehzigs wihrs, kas neneela nebihjahs, kad waijadseja Deewa wahrdus un staidri tizzibu apleezinahht un aistahweht, tal arri bij pasemmigs, laipnigs un scheligis zilweks, kas Deewu teiza neween ar saweem raksteem un draudjes preefschä, bet arri sawas mahjas un wiffä sawas dsihwofchanä, lobs laulahs draugs buhdams sawam draugam, mihligs tehws saweem behrneem.

Pee schahs grahmatas tillai noschelojam, ka drikketajam daudf weetäs irr missejees, kas gan lehti warreja notikt, kad apdohma, ka grahmata drikketa Wahzjemme, fur neweens muhsu Latweeschu wallodu neproht. Tad arri ar mihlo rakstijaju warretum stihdtees par zittahm weetahm, fur teikumi mums leelahs wairak pehz Wahz wal-lodas liffumeem falitti nekä pehz Latweeschu wallodas; eewehro par pr. pirmo teikumä paschä eefahkumä. Arri par to weenä prahtä ne-effam wis ar rakstijaju, ka wiasch daschus wahrdus eelizzis, kas Latweeschu wallodai gluschi fwehchi, par pr. tejeris, tirans un zittas. Sinnu gan, ka jaunas mohdes rakstijaji wiffi tä mehds darriht; tomehr par labbu to newarru peenemt ihpafchi tad, kad Latweeschu sawä paschä wallodä deewegan labbus un wiffem fapros-tamus wahrdus turr, kas gluschi to paschu isteiz, ko tee fweeschee, tä par pr. mahau-tizzigs, warras-kungs. Wehl buhtum wehlejuschees, kas par Baptisteem runnahhts, ka drufzin staidrak buhtu mahzihht par wiannu tizzibu un ih-pafchi par behnu-kristischanu, ka ta pehz labbas Deewa wahrdu sawraschanas jaw wezds laifds pareisi irr eetaifita un tavehz arri paturrama.

Lai nu gan schahdas tahdas leetas pehz muhsu spreeduma buhtu pahrtaiamas, tomehr scho grahmataiu pehz taifnibas warram usteltt, zerredami, ka rakstijajs pats, kad us preefschu ohtru drikki apgahdahs, tahs pahrlabbohs. Ihpafchi muhsu laifds, kurrds ewangeliuma tizzibai nizzinataju netruhst wis, schi grahmata lohti derriga, un lai arri redsahs drufzin dahrgata, tal neweens to ar prahtu islassijis, neschehlohs wis to eepirzis. Muhsu slohlahm un wiffem peeauguscheem Luttera draudjes lohjekkeem schi grahmata lohti apzerrama un beidsiht arri no sawas pusses rakstijajam par to pateizam. **Grüner,**

Subbates mahzitajs.

Us to ralfä tahs Wisdaugstali ezejtas Kommissiones preefsch Kreewiffas manufakturä israhdsichanas Pehterburgä 1870tä gaddä teel deht eerliteschanas tahs paschas zaur scho wiffi israhditaji no Baltijas palihga-komitejas usajinati, sawas peemeldefchanas til agri zit ween war eefuhst un winnas neafstadinahht us pehdigo preefsch to pahdu peenemschanas noliktu terminu (15. Dezember pee palihga-komitejas Mhga un 1. Janwar pee israhdsichanas Kommissiones Peh-terburgä), ka israhdsichanas ehtas preefsch israhdamahm leetahm noliktas ruhmes idballischana pehz nodalibahm un klassehm pee laika warr tilt preefschä nemta.

28. November 1869.

[N 380.]

Lihds 14. Rombr, pee Mhgas atnahlfuschi fuggi 2306 un 2311 fuggi atgehjuschi.

W. G. A. N. 143 laffam fcho fluddinafchanu :
No Maj-Straupes pagasta waldifchanas, Wal-
meeres kreife, Straupes draudfe, teel wiffi pee
fchi pagasta peederigi lozjekli usainzati, dehe
fawu frohna un walfis malfafchanu un passu
pahemoinifchanas, un ihpafchi tee, fas pee refru-
fchu klaffes peeder, us 29. Dezbr. f. g. fchapat
libds ar fawahn wezzuma fihmehm peeteiktes,
un teel tadeht wiffas pilsefchu- un semnju-poli-
zejas waldifchanas usainzatas, fur fchabdi pa-
gasta lozjekli atrafcho, bez lawefchanas us fawu
dihwes weetu aifsuhtht.

Maj-Straupes pag. wald. 13. Dezbr. 1869.
[N. 300.] Walfis wezzafas :
Andrei Pehterfohn.

No zeitures atwehlehts. Nihga, 12. Dezbr. 1869.
Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinafchanas.

Wirschanas-sinna.

Decius, tas kungas, ar gruhtham behdahm
muhis irr peemeflehts, mums mihtu loulatu
draugu un tehwu, to Gerdrutes dr. mahzitaju

Piers Hermann Otto

jaar nahwi nemdams tai 9ta Dezember.
Dhtrdeena, tai lota Dezember pulst. 12 1/2
pehz pufsdreda no Gerdrutes basnijas us kap-
peem wiann aifweddihs.

Atraine un behni.

Nihgas Latweefchu beedriba.

Swehdeen tai 21. Dezbr. pulst. 3 pehz pufe-
deenas: gadda fapulze. Kunas-wibru zel-
fchanas fihmes un beedribas lozjekli listes irr
dabbujamas pee beedribas preefschneela B. Di h r i l.
Dfirnamu-eela N. 69 (stary Suworow-eelu un
dhefse-jektu), un waffareem beedribas namma.
Preefschneeziba.

Mana drikk-namma pee Pehtera
basnijas irr dfeefmu-grahmata s
dabbujamas par 4 dashadeem zeinneem; tahs, fas
masa formatu ar apseltitu ranti un fassian-ahda
eefetas pahrdohdu pa 2 r. gabbala. Zittas dfeefmu
grahmata s. 1 r. 50 kap. un 1 r. Sde laht arri
peedabwaju dashadas zittas grahmatas par meh-
renu bet negrohsamu tirgu.

Beckeris teel mellehts, tad proht sept rupju-
brejatu- un sald-stahbu maift.
Klathatas sinnas dabbuhs Jakob Satowu pehrwju-
bohde, pee Mell'galwu namma.

Tas no jauna gadda behrens Walmeeru flobla
grubb fubhtis, tas tohs warr nodohht us dshwo-
fchanu labba weeta, fur floblas darbeem pakkal
luhlohs. Pee bekkera Dahlberg Walmeeru dab-
buhis tuwatas sinnas.

Behni no semmedm, tas scheje-
nes floblas eet, warr pee weenas
familijas dabbuht mihtigu lohpscha-
nu, ruhmi un pahritiktu par lehtu mafsu.

Klathatas sinnas dabbu Klofster-eela N. 3,
Eplietu namma pee Enkelmann.

Tai 7. Janwar tiks Minaschds lohpu-, firgu-
un prezzu-firgs noturehts.

1 pufsmuischa ar kahdeem 150 puhraweetahm
semmes un itpar dandf plawu, fa arri 2 frohgt
ar semmi teel no 23fcho April 1870 us renti is-
dohht. Tuwatas sinnas pee Itfchilles muischas
waldifchanas.

Kappa-afminus un frustus

no marmora-, granites- un fmilfchu-afmena tai-
fitus, pahrdohd no 10 rubli gabbala eefahloht,
leela Melfander-eela N. 15.

C. Sack, bilfchu-jirtejs.

No polizejas atwehlehts. Drikkests un dabbujams pee bilfchu- un grahmatu-drikketaja Ernst Platez, Nihga, pee Pehtera-basnijas N. 1.

Gohwu-, firgu-, strengu-, attas- un dihele-
dhefse lehdas no wiffada refnuma, fa arri dhesu
firgu-pinnekti un absemmes arkti preefsch weena
un diweem firgeem teel pahrdohht leeluma un ma-
sumu tai

J. Redlich

gruntiga

Englifchu magafihne, Nihga.

Itfchilles muischa irr ta peena-rente us gadda-
laifu isdohdama. Tuwatas sinnas turpat pee
muischas waldifchanas.

Weena smehde,

fas jau 70 gaddus pastahw, libds ar dshwojamu
mahju, stali un wahgusi irr tublin pahrdohdama.
Klathatas sinnas dabbu leela Melfander-eela N. 65.

E. Arnala

wihna-pagrabz

Sinder-eela Nr. 25,

peedahwa farkano un balto pohrtwihnu, madehra-
fcherri-, muskat- un malaga-wihnu pa 45 kap.
par puddeht, franzwihnu pa 250 kap. par 1/4 en-
turu, rummu pa 65 kap. fudr. par fohhu un
wiffas zittas fortes libds wiffusmalkafahm.

Seena pahrdohfchana.

Labbakajs plawas-feens no pirma un ohtra plaw-
wuma teel itt lehti pahrdohht no
H. Goegginger, Gifoni- (seb Nikolai-) eela N. 41.

A. Th. Thiefs, wezaka

Englifchu magafihne Nihga,

peedahwa labbatohs stempeletus bejmerus no wif-
fada swarra leeluma, jaunfudraba un melchivra
ehdamahs-, tehja- un preefschleelamahs karotes,
miffina lukturus, meferus un pletthferus.

Pehterburgas XXXIII. lotterijas lohses, us fur-
rahm 4000 minnestes, leelaka 50,000 rubli, teel
wilktas, irr dabbujamas Selgawa, Bafes-eela
N. 20 pee

Tas dandf apmellehts wihna-pagrabz no Robert
Jaffch un beedr. netahl no raktuscha sem Zalkicha
leelahs pulstenu-bohdas peedahwa famus ihsten
labbus wihnus no wiffadahm fortehm, fa arri
rummu un pohrturu, par lehtu firgu.

Jauna-muischa, Krimmulbes draudse, teel wif-
feligi lartuwepi is klehtes pahrdohht.

Wiffeem manneem draugeem un fun-
dehm dohdu to sinnu, fa es fawu wihna-
pagrabu attal ar jaunahm prezzehm efmu
apghadajis un peedahwaju wihnu, rummu,
porteru un t. pr. par lehtakeem zenneem.
Labbu un usirzigu apdeeneschanu apfch-
lidams luhdsu ar fawahm wajadshbahm
manni apmelleht.

Karl Gufsler,

de Chey namma pee wezzeem
Smilfchu wahreem, prettim
Redlich t. Eng. magafihnei.

Walmeera.

Sehlas ahdas no wiffadahm fortehm peht
Eduard Wittmann.

No labbas Kursemmes labbihas malfi rupjt
milti, wiffadao fortes weefchu milti un klizas
teel pahrdohht us Ranka dambja, zittahetejas
Ranka fudmallas.

10 rubl. pateizibas algas

teel ismalfati tam, fas tahs te appalkcha pee-
minnetas tai 7ta Dezember nosagtas leetas us-
rahdihs, prohti: 1 bisham- un 1 aiwu-abbas fa-
fchotu, 1 paleto ar fahpota-frahgu un fillu boju,
2 pahri pelletas bilfas ar lampafehmi, 3 pahri
mellas tuhlu-bilfas, 1 pahri mellas bojas-bilfas,
2 pelletas weites, 4 mellas weites, 2 fudraba
lefhah-pullstenus ar jaunfelta lehti, 6 fudraba
tehtkarotes, 2 ehomas karotes, 2 tehtkarotes
ar to fhmi J. A., 2 ehomas karotes ar teem
wahrdem „Johann un Johanna,“ 1 pahri lafee-
retas kamafchahs un 1 fahpota-zeppuri ar bisham-
ahdas. Augfcha minneta pateizibas algu warr
fanemt pee H. Wetterich funga, pee Pehtera basn.

10 rubl. pateizibas algas

tam, fas usrahda to tai 30. November nosagtu
gaischi firmu ehreli no Salishof pee Berrowas.
Tuwata pashfchana: 2 arschin 2 werfchot leels,
wezs: 6 1/2 gaddus, ar leelahm frehpehm, weenas
lahjai ap zella-kaulu wifapfahht balta strihpa.
Karp, melders.

Tai nakti no 25. us 26. November irr is Kau-
gur muischas Keife mahjahm tam Jahn Mil-
ler weens dselens firgs libds ar esjuhgu un jau-
neem dshes as wahgeem nosagts. Tas firgs irr
8 gaddus wezs, 2 arschin 2 werfchot augsts, dshel-
tena pehmé ar lauku peeri un leelahm frehpehm
us labbo puffi un us kreifo puffi wehlfchahs
nozireptas. Tee wahgi tumfch-meln-bruhna pehr-
we ar spahneem un fahpshleem un bollas-gal-
dinu. Wiffa wehrtiba 120 rubli f. Gohhijam
atraddejam jeb fahpshibas usrahbitajam teel 15
rubli f. gohda algas pechshlhts Raugur muischas
malfis waldifchanu.

27. jeb 28. Nomb. irr weena palka, mafcha
eefchuhsta, us Pehterburgas fchoffejas pasuddufe;
eefchah atraddehts: 1 palka bruhnas, 1 palka pel-
letas bohmvillas, fahlehu, melnas willas, ban-
tes, fahnohres, deegi un wehl zittas leetas. Goh-
bigis atraddehts teel luhdts, to paschu Nihga pee
lohpmanna S. Martinfon jeb Rimbaschds pee
lohpmanna Renning nobohht, fur tad 10 rubli
pateizibas algas dabbuhs iemalfatus.

Kad wellam pirkstu ween dohfi, tad winsch panems wiffu rohku.

(Statt. Nr. 47.)

„Bil tad Sums ihsti selta irr Subfu kastès?“
Tà meschafargs.

„Tur preefsch mums trim buhs gan,“ — tà Scharls — „bet zil tad ihsti gribbi? Bahri tuhstosch' dalderus drohfschi warri pagehreh!“

Pee scheem Scharla wahrdeem meschafargs fadufmojahs. „Bahri tuhstosch rubku? Gij pee kahka! Trefcha dalka, pilna trefcha dalka mannim nahlahs! Un ja ar labbu nedohfi, tad ar warru nemfschu! Wai manni par mulki turrat? Ja man' patiftohs, tad Sums wiffu warretu atnemt un Suhst tuffchus ar funneem aifraidih!“

Scharls redseja, ka Walentinam pa prahdam buhschoht jadarra un fazzija: „Nu tad, taws prahds lai noteel!“

Alfrets mas ween bij runnais. Saunelis bij gauhschi peeluffis, un tas naudas futtis wiannam meefu stipri berseja un leelas fahpes padarrija. Winsch ar rohlahm dauds reisahm aptaufstija tahs fahpigahs weetas.

Meschafargs famos weefus usmannigi apfhattija un apluhreja, laifam bihdamees, ka wianni daschafahrt ne-ifsbehtu. Winsch arri labbi mannija, ka Alfretam kahda leeta semm drehbehm bija, kas tam fahpes darrija.

Taggad pirma kaste dallifchanas pehz tilka atwehrt. Scharla kaste bija 80 rullifchi un latrà rulliti 100 selta gabbali. Walentina azzis fahrigi fpihbeja un winsch Scharli preezigi aplampa fazzidams: „Tawa taifniba, tur preefsch mums trim buhs gan!“ Pee aplampfchanas winsch mannija, ka Scharlam pilns futtis ap meefu bija, un tuhliit finnaja, ka tas naudas futtis effoht.

Winsch palikka gauhschi dufmigs, pazehlahs un ar trihzedamu balfi un ar swehrodamahm azzim Scharlam praffija: „Wai ta teescham irr wiffa nauda, kas mums jada?“ Tà fazzidams, winsch ar freifo rohku Scharli kehra pee kalla, un affu nasi iswilzis, ar labbo rohku tam eegrubda firbi, tà swehrs blaundams: „Molahdehts funs, wai tu dohma, ka es nesinnu, ko effi apflehpis?“

Un nu meschafargs Alfretam usbrucka brehfdams: „Taggad tawa fahrt!“

Bet Alfrets fargajahs un flepkawu ar tabdu warru apkehra, ka meschafargs par Scharla lihki kluppa un pee semmes gahsahs tà maifs. Alfrets wiannam uskritta wirfù un famos zekus meschafargam likka us kruhtim. Walentins gan pretti turrejahs, bet Alfretam isdewahs, flepkawneeka kallu ar faweem zekkeem speest. Walentina waigs palikka tumfschaks un tumfschaks, un azzis ispeedahs ahra. Sau Alfrets meschafargam nasi ij rohkas

gribbeja raut, kad peepefschi schahweens wakkà sprahga. Lohbe nabbago jaunelli trahpija paschà peerè, un winsch tà lihkis fritta pee semmes, Scharlam lihdsas.

V.

Breesmigs fluffums kahdu laifu meschafargu mahjà walbija. Pehz kahdahm minutehm Walentins grubti nopuhthahs, uszehlahs us faweem zekkeem un ta uslehza us fawahm kahjahm. Kad pee pilnas apfeschanas tilka, tad fawu seewu redseja, isschauto plinti rohka turredamu un ar stihwahm azzim us teem abbeem lihkeem flattidamu.

Winsch seewu aplampa, bet fchi to atbihdija un ar aiffmaffufchu balfi fazzija: „Walentin, ko effam darrijufchi? Slepafawas effam! Abbi diwi esfam flepkawas!“

„To nohtes deht effam darrijufchi, Katsche!“ tà meschafargs atteiza — „Tu effi weena kreetna seewa! Bes tewis tas puifa manni buhtu nogallinajis. Nu wianni abbi diwi irr mehmi un dallifchanas pehz mums neko wairs nepahrmett.“

„Es zittadi newarreju,“ — tà seewa nopuhthahs — „winsch tewi buhtu noschnaudjis. Es nohtes deht darriju, ko darriju.“

„Un wai tad es ar wiffu taifnibu to mantu ar winneem negribbeju dalliht?“ — tà meschafargs iffauzahs — „To tu, seewi, mannim warri apleezinaht. Wianni paschi tibscham bedrè eegahsufchees. Kam tad wianni weenu dalku no tahs mantas sagufchi un apflehpufchi? Nu wianni pelnito malfu dabbujufchi!“

„Un tomehr es labprahd to pufsi no tahs naudas dohtu,“ — tà seewa behdigi teiza — „ja mehst to darbu nebuhtu darrijufchi.“

„Kas notizzis, tas taf wairs newarr attift,“ — tà meschafargs. „Mismirifim wiffu zittu, glahbsim to seltu! Bet papreefsch ismeklesim wiannu drehbes, panemfim to seltu, ko wianni tif blehdigi apflehpufchi. To es darriufchu. Bet tu pa tam starpam usmeklesi weenu derrigu weetu, fur to seltu warram nolift.“

Kamehr meschafargs teem lihkeem tohs naudas fufchus atnehma, tamehr seewa weenu flappu fataifija preefsch selta usnemfchanas.

Kad tas selts flappà bij eelifts un ar wefchi apflehpis, tad abbi taifjahs, tohs lihkus apflehpt.

„Mehs abbi scho nakt' tif dalku bedri nespehjam raft, tà waijadfigs,“ — tà meschafargs — „un riht' agri tas puifis atfal klabt buhs. Mans padohms tadeht irr, ka abbus Frantschus stalli eenesfam un ar falmeem aplahjam. Kad puifis atpalkaf nahls, tad wiannam teifschu, ka tee swefschee jau preefsch faules lehfschanas us zekku taifjufchees un tad wiannam meschà darbu dohfschu lihds wakkaram. Pa tam starpam dahra dalku bedri rohdam un nahlofschà nakti abbus lihkus eemettam.“

Seewa atgahdaja rupju stipru palagu un wihrs tohs lihkus tur eetinna un uf stalli neffa un papilnam falmu wirfä krahwa.

Nu tahs affins pehdas no grihdas un no paschu drehbehm bij ja-isdeld.

„To tewim atweeglinaschu, seewi,“ — tä meschafargs fazzija un leelo funni no kehdes atlaida wakkä, kas kahrigi to affini uslaisija.

„Tä, nu tas rupjums isdeldehts,“ — tä meschafargs — „bet nu tewim arri par to jagahda, ka tee smalkumi teef nomasgati. Tewim, seewa, laikam wiffu scho nakti grihda buhs jamašga un mans amats attal buhs, ka par karstu uhdeni gahdasehu.“

Pullstens jau bij trihs no rihteem, kad tas gohdigs pahris fawu darbu bij beidsis.

Winni gan apgullahs, bet gulleht tomehr nespehja. Pullsten feschös gehgera puifis pee durwim klaudstinaja. Meschafargs atwehra schahwadamees un fazzija: „Schoreis nudee lä maifs esmu gullejis. Walakar wakara ilgu laiku esmu kawejees ar fawu wezzu karra beedri, kas karstuma deht jau tuhliit pehz pufsnakts ar fawu lihdsineeku uf zettu taišjees. Bet nu steidsees, seewa, un gahda, ka kassija uf galdu teef. Sahnäm tuhliit attal ja-aiseet uf meschu. Dohd' winnam ehdeenu lihds, jo winsch pufsideenä nebuhs wis mahjä. Winnam schodeen wifs meschs winn-pufs straumes ja-apstaiga!“

Pa tam starpam seewa brohlastes galdu bij fataištjufi, un wiffi trihs fiffiju dsehra, kad peepeschi pahtagu skanna atskanneja un mescha leelkunga wahgi preekschä brauza.

„Sahnit', tezz' un palihds leelkunga, is wahgeem kahpt!“ tä Walentins issauzahs. Kad puifis bij isgahjis ahra, tad winsch seewu usflattija un bij gluschi bahls: „Seewi, gan redsej! Tas nebuhs labbi! Deesinn, kusch wels to wihru rikti schodeen atweddis!“

To fazzijis winsch tam kungam pretti gahja.

Mescha leelkungs kutscheram fazzija: „Andr', isjubds sirgus un eewedd' tohs stalli un dohd winneem bariibu. Mannim të tal kahdas stundas buhs darrifchanas. Un nu, meschafargs, fataifatees manni uf meschu pawaddiht.“

Meschafargs zahja gukkamä lambari pehz uhdens sabakeem. Kungs pa to laiku ar meschafarga seewu tehrseja. Të nu kutschers eenahza un stahstija: winsch nesinnobt, kas ar teem sirgeem effobt. Winni stalli ne-effobt wis gribbejuschchi eet eelschä. Un kad winsch tohs beidsobt ar warru eeweddis, tad winni nu ar kahjam zehrtoht un lä tralki isehrmojotees — winnam gluschi bailigi ap firdi effobt palizzis. Meschafargam zetti trihzeja to dsirdobt, kamehr kungs uf stalli gahja.

„Kas Zums kait, meschafargs?“ tä kungs prafija, kad meschafargu arri redseja stalli eenahsoht.

„Buhš jau effat bahls lä palags un ar wiffem lohzekeem trihzat Laikam kahdu blehdibu buhsfeet

padarrijuschchi. Ro tur semm falmeem effat apflehpuschchi?“ Prohti, kungs dohmaja, ka meschafargs tur kahdu stirnu jeb irfi apflehpis.

Meschafargs neweenu wahrdu newarreja fazzihht un kutschers uf kunga pawehleschanu eefahka tohs falmus noruhmeht. Bet kad winsch to deesgan ahtri nedarrija, tad kungs fazzija: „Sahnit, laid ahtri to funni wakkä!“ Kad tas bij notizzis, tad funs lä bulta eeschahwahs falmös un kahdu leetu fahchris to israhwa is falmeem.

„Deewa deht! Kas të notizzis?“ tä kungs issauzahs, kad tohs lihkus redseja — „të leels nebarbs padarrihts! Andr', atnefs ahtri diwus strikkus no wahgeem, ka to wihru warram fahfeet.“

Kad Andrs scho pawehleschanu bij peepildijis, tad kungs Sahniti, ta meschafarga puifis, preekschä nehma un fazzija: „Stahsti, kas ihsti të notizzis! Bet runna taišnibu, zittadi tewim flitti klahsees!“

Sahnits trihzedams stahstija, ka winsch wiffu nakti ne-effobt mahjä bijis, bet wehli wakara aishaidihts tizzis. Ne ilgi preeksch winna aiseeschanas diwi wihri meschafarga mahjä atnahkuschchi un winnam leekotes, ka tee abbe liht tee paschi wihri effobt.

„Tad arri ta seewa jafaseen un lihds japanemm!“ tä kungs pawehleja.

Winni nu atpakkat greejahs uf mahjam, bet seewu ilgu laiku parwelti mehleja. Beidsobt to usgahja behnina istabä, kur winna pee lohga krusa bij pahahrupees.

Behzat' arri to skappu usgahja, kur tee selta rullischchi bij salikti. Kungs wiffus trihs lihkus leelaja istabä lifka eenest un tohs selta rullischus sapakkaja fawös wahgös. Tad durwis aifflehdsä un ar fahfeeto meschafargu, ar kutscheri un ar Sahniti pee teefahm brauza.

Walentins sewim arri gallu gribbeja darriht. Bet winnam to netahwa un winnu, kehdes fahlehtu, wedda zeetumä. Të winsch wiffu istahstija, bet no grehtu noscheloschanas mas ween pee winna mannija. Wehl feschchi mehneschi nebij pagahjuschchi, kad jau winnam Egera pilsehtä pehz teefas spreeduma galwu nozirta.

Kad pallawneeze un winnas meitas to behdu sinnu dabbuja, tad winnu firdis gandrihs luhša aif leelahm behdahm un schelabahm. Bet tas smags krusks tahm arri azzis atwehra. Pallawneeze apkehra, ka zaur naudas kahribu winna Deewa fwehtu hausli buhtu pahkahpufi un ka wehlu kahrdinajufi, kas papreeksch uf to pahahwejis, ta nauda nepeederroht winneem, bet krohnam.

Gan winnai wehl dauds affaru birra dehta deht, bet winna tomehr beidsobt tikka pee meera.

Wai tad tas nu nau weens brijnumš, ka naudas kahriba zihwesus tä apstulbo? W. Scharls ne-

bij lads un gohdigs zilweks? Wai arri pallawneeze lihds schim pa gohdam nebij isturrejusees? Un wai pats pallawneeks, las teescham bija weens gohdawihes, gandrihs arri nebuhtu kluppis? Un wai schee wiffi kahdu laiku preeksch ta notikkuma nebuhtu smehtjusch, ja kahds winneem buhtu fazzijis: „Zuhs palikfeet par sagteem?“

Tadeht fargasimees wiffi, wellam weenu pirksta gallu doht, ta lai nepanemm wiffu rohku.

Wazza puischa seemas-swehtku wakkars.

(Statt. Nr. 49.)

Strehsa mettahs, swezses eedehsina, skrihweri raksta weenumehr. Sagschus wiini mett azzis pa lohgu abra us eelu. No ohtras puffes eelas winneem jaw seemas-swehtku eglites swezses atspihb; ta tas laistahs un mirds! wiini fadsird daudsmaß behrnu gawilleschanu; spehks gribb winneem just — tas to nedriffst, un ahtrahjo ahtrahi spalwa laidelejahs pa papihru.

Reis' wiini galla; nopuhtas speeschahs is fruh-tihm. Gruhts, gruhst deenas darbs, bet reis taf nobeigts! Wiini noslaufa sweedrus no peeres. Wiini leel darbu faruhguscham Sekkitem preekscha.

„Salihdsinajat wehl reis norakstus,“ schis fakka ihfi, pawehledami.

Sirds winneem gribb kahju preekscha iskrift. Wiini reds garrâ behrnu preezigahs azzis mahjâs arweenu behdigakas, behdigakas paleekoht, tadeht ta wiini wehl nenahl, un pascheem arri wehl schis tas jafataifa un daschi masumini ja-epirkahs.

Weens no winneem sanemm duhschu un luhdsahs, lai winneem darbu schodeen atlaischoht. Wiini, apsohlahs rakstus us mahju lihds nemt un nahkschâs deenas salihdsinaht.

„Kadeht?“ Sekkite atbild errigi. „Zums wehl laika schodeen deesgan — es paleeku arri wehl schê!“

Kluffu skrihweri atschschahs atfal pee galdeem. Wiini warretu no ruhltumeem un schapehm raudaht. Wiini wiffus sawus swehtku preekus atdohtu, ja til behrnu preeki schowaklar' netaptu paishinati. Mogurruschahs azzis skreen gan wehl salihdsinadamas par norakstu, bet rakstu sihmes danzo ta apburtas preeksch wiinu azzihm un fashkeebahs par skahbjeem, faruhguschem gihmjeem, las wezzaka skrihwera gihmjam lihdsinajahs, ta weena ohla oht-rai. Wiini sinn, ta Sekkites nodohma, wiinuss kaitinaht un wiinu seemas-swehtku preekus ar ruhltumeem puschkohht. — Sekkitem pascham ne seewas, ne behrnu, neds sirds!

Ta stunda, kur il deenas rakstamo istabu flehds, irr jaw fen pagahjust, tad wiini sawu darbu pehdigi beids. Sekkite pahrskatta, zil lehni ween warr, skrihweru norakstus un luhko wiinuss us wiffadu

wihfi jo ilgi aiskaweht. Pehdigi, pehdigi wiasch apnemmm uswalku un izeet no istabas. Wiasch aiskweesch dikti durwis un nosahp lehnem pa treppehm. Skrihweri steidsahs wiinam garram, jo schigli, lai drihs mahjâs nonahktu.

Ar niknuma pilnu firdi Sekkite eet pa eelu. Wiasch ne-eedrohschinajahs sawas azzis us lohgeem pazelt; jo is wisseem wiinam seemas-swehtku eglites gaischums prettim mirds. Strahdneeki, las wehl pehdigâ stunda saweem behrneem kahdas spehles leetas gribbeja eepirkt, speedahs wiinam garram. Ne pirksta plat-tumâ wiasch scheem zekku negreesch; tahs dohmas, ta schee speeschana sawu behrnu seemas-swehtku preekus warretu falaust, darra wiinam fleppenu preeku.

(Us preekschu wehl.)

Grahmata, fo Pehjis Lauwina Zehscham Lahzenam rakstijis.

Zeenijamajs Lahzen!

Tu zittadi nemas neprohti Sawu grahmatu eefahlt un beigt, nekâ ar labbahm deenahm, jebschu pats ta wezzu laiku filosofs, las jaundâs laikâs dsim-mis, it smalki par jaunu laiku leetahm gan sinni spreeft, bet nemahki jaundâs laikâs palihdsitees.

Jaundâs laikâs fakka: „Laiks irr nauda;“ es fakku neween laiks nauda, bet arri papihrs, tinte, spalwa nauda; tadeht taggad wehl til tahdi laudis ar sweizinaschanahm sawas grahmatas eefahlt un pabeids, las wai no dabbas ischkehrdetaji wai dohmu nabbagi, ta ta tee ne us kahdu wihfi newarr fadohmaht, ar fo sawas grahmatas warretu pildihht.

Ja Tu weens no tahdeem laudihm effi, tad man buhtu jalaunahs, tad Lew, derrigu padohmu dohdams, palihdsetu, Lawâs kahrotâs ammatâs eektuht; jo Tu tur nederretu un wiinâs ilgi nepastahwetu; Lew drihs parahditu, kur buhwmannis zaurumu walkâ atstahjis. Tatschu es zerru, ta Tu to til ta pee wezzas mohdes turredamees darri; tadeht gribbu Lew kahdu padohminu doht, lai warri noskabrst, fo pee katra pagasta ammata waijaga. Tu buhtu man scho leetu dauds weeglaku padarrijis, ja buhtu rakstijis, pehz kahda ammata ihpafchi tiklo; tad warretu, preeksch schi weena ammata padohmu dohdams, to jo gruntigi isdarriht; nu man preeksch wisseem ammateem padohms jadohd, un, sinnamis, tad ne-spehju til gruntigi isdarriht, ta peeaktohs.

Sahksim ar pirmo ammatu. Pirmajs no pagasta ammateem irr runnas wihru ammatâs. Wahrdâs pats jaw fakka, las scha ammata darbs. Prohtams, preeksch schi ammata teel tillai wihri nemti, las scho darbu kreetni, nepahrwarrami proht. Lahzeni, preeksch scha ammata Tu ar sawu pastihwu mehlti un dsittahm dohmaht nederri; preeksch scha ammata teel til wihri ismesleti, sam par besdeligas mehlti

lohkanafa mehle, un kam til fellas dohmas, ka katrs bes brilles dibbinu warr redseht. Ja gribbi par runnas wihru buht, tad Lew waijaga wiffu pafauli speht aistrunnah, norunnah, aprunnah pahrunnah un wiffai pafauli pa praham runnah. Wai Tu to spehti?

Padohms, us kahdu wihst par runnas wihru warr tift: Nahdees it beesi frohgös, un netruhzi nekur, fur laudis sapulzejahs! Kad redsi kahdus wahriti farunnajotees, tad steidsees teem bes kameschanas flah, waiza, par ko winni runna, un maifees winnu runnas! Ja manni, ka kahdi par pagasta preefschneezibu runna, ka ar to naw meerä, tad gahni un nosunni taggadejus runnas wihrus, ka fehce, kam wiffa warra rohlä, par pagasta labbuma negahda! Mirkschhini ar azzihm un falki, ka wiss zittadi warr buht, ja zitti runnas wihrü. Brehz, ka runnas wihrü preefsch pagasta ffohlmeistera nn ffrühwera neganti leelas lohnes uskauj! Ar weenu wahrdu, runna wai pehrts wai nepehrts, wai zepts wai nezepts, wai balts wai melns, wai fahfch wai falds, wai raubsehts wai neraubsehts, wai ruhdsis wai neruhdsis, wai geldigs wai negeldigs, — bet runnah Lew jarunna, jasmahde, jafahla, japell un jagubro, ka sohbreji no flurstenä semmë birst un mehle walfarä ne „peezi“ nejauda isfazzih!

Kad gribbi par pagasta wezzako tapt eezelts, tad Lew pawiffam zits zelsch jamele! ko Tu zaur daudj runnahchanu winne, ja gribbi par runnas wihru tapt, to Tu ar mas runnahchanu, kluffu zeeschanu, usatschu un plezzu raustischanu un galwas krattischanu jo baggatä mehrä manto, ja gribbi par pagasta wezzako tift iswehlehts. Lew waijaga mas, bet wiffu ar swarru runnah, par kneepaddatu tilpat swarrigi lä par sirgu! Lew waijaga preefsch illatras leetinas liffumu paragrapus sinnaht, pilsehtas ffohläs buht gudribu smehtscham un treijadu wallodu awises lasst! Tad wehl, Lew pascham pastihwi, palepni ja-usweddahs, fawas dohmas nurdedami ar strupjeem nepilnigeem wahrdeem ja-isteiz un daudsfahrtigi wahrbus un leetas par preefschshmi no liffumu grahmata, awisehm un zitteem pagasteem, kurrus Lew jo smalki japasist, muttë janemm! Bet wiss swarrigala leeta irr, ka Tu prohti fleppenibä daudj draugus samantoh, lai tee Lew pee zelschanas ne til fawas balsis ween dohd, bet arri balsis no saweem draugeem preefsch Lewis salassa un fa-andele.

Pagasta preefschneeku ammatä irr til tahds adjutantü ammatä, un tabehk dohmaju, ka Tu pehz ta nefahrosi, ja to smalki pahrlifsi; tai ammatä mas gohda un arri mas darba, ja negribbi pagasta wezzakajam par adjutantü buht. Preefsch schä ammatä nemm wihrus, kas newarr tä runnah lä runnas wihrü un tä galwu krattih, plezzus raustih tä pagasta wezzakajam peenahfahs.

Man gan lutt, wehl par seewischfahm ko raffstih

un it ihpaschi tawas dohmas par pilsehtu seewischfahm un winnu beedribahm usflaidroht, bet, par nelaini, papihrs jau pilns.

Gegahda us seemas smehtseem prischu finenu zeppet un faleij deffas, warbuht Lewi apmellehs
Pjerrr Löweng.

Isfluddinashana.

Ar gruhtu firdi nostummuse mahte nahf fehë fawas leelas behdas isfuhdseht un palihdsibu luhgt no katra, kam eefpehjams schinnü leetä man palihdseht. Wannam pufstreschu gaddu wezzam dehlidam, wannam mihkam firdslutteklitum, azzu-raugam un dahgalai pehrlitei, Schannitino, Septempera mehnefi pa basteikalnu pastaigajoh, pafuddis winna mihka, eerasta pihpe! Al mannu behdu, lä winseh pehz tahs brehza un brehz wehl arweenu! Gan jau kahdu duzzi zittu pihpu esmu fapirtuse, bet neweena zitta winnam tä nepatihk. Esmu arri raundijuse ar zigareem winnu meerinah un pirtuse dajch' dajchadus, ka trabulos, bafra, hawanna un wehl dajchas zittas dahgas sortes, bet ne ka! wiss winnam neets, kad naw ta mihka pihpite. Scho pihpiti winnam winna frust'fehws dahwinaja fristibas deenä; jo taggad jau tee laifi tahdi, ka preefsch ffohlä-eeschanas smehtscham ja-ismahzahs, lai pehzal nebuhtu no zitteem komiltoncem (ffohläs beedreem) jafanahs, kad wehlu to mahzidamees apwemtu ffohläs galdu. Bij jau ar to ammatu itt laimigi un gruntigi ismahzijeess, ka newajadseja wis no pafauls kaunetees. Es ar deesgan pah to esmu ruhpejusehs, ka nenokawe; jo tilko zizzi atnehmu, ta tuhda! bahju pihpi muttite un luhk, zaur to ar fruhit itt ahri aismirsa. Bet nu ta nelaine, ka fehë eerasta lecta iskrituse, ka ir behru-meita — warte laifam pehz tehwinem flattidamees — to nebi mannijuse, — tabehk to ar tuhliw aisdinnu pee dewita wella. Esmu scho ffohlädi jau pa wiffu wiffahm dshwahm awisehm isfluddinajuse un septinas ohrtes ffohlajuse par atraddumu, bet lihdsi schim ne ka ne-esmu fagaidijuse. Esmu ar bijuse pee wiffahm gudrahm fahrschu-lizzeahm; tahs wiffas un itt ihpaschi ta weena, kas dshwo paschä raggagallä, fazzija, ka pihpiti effohf pazehlis tahds 5 gaddus wezs sehns ar blondeem (gaitcheem) matteem, fillahm azzihm, un apruhsejusehem sohbeem; ziggariusch tam bijis muttë, galwä kutschera hute, apgehrebes kutschera samtä swahrkös dseltänäs kupläs biffes un garrös sahbalös. Tas to pihpi taphez, ka pats til ziggarinu smehtse, pahrdewis kahdam zittam sawam kameradam par 5 ahbokeem, 6 kuhleneem 10 ziggareem. Scho tä apshmetu kameradu un, kam laifam ta pihpe wehl taggad rohlä, zaur scho sinnu firfnigi luhdsu, lai to man atnefs. Es winnam ar leelu pateizibu neween to ffohlädi desmitfahrtigi atlihdsinashu, bet tam nowirfchu tai weetä zittu pihpi tahdu, kahdu ween winseh eefsch tahm weihuachtstausstellungahm preefsch sewis ismellehs. Katru zittu, kas man uspijonohs to, kam ta pihpe taggad rohlä, labbi freeti pazeenashu tirgus kappeju-bohdë, woi ar ffehaju pee Zaragradsta. — Bet te tilko wehl neaismirsa teift, ka ta judduse pihpe isfattahs. Bij itt no tahs jaunafahs mohdes jurrischeem: ar tihra sibtara spizzi, gummi-zihbuku, porzellana galwinu un ar apseltitu schwandohsi.

Terese Schehlum, v. Luttele.

Abbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Zensures atwehlehts.

Mihgä, 11. Dezember 1869.